

www.vulkani.rs
office@vulkani.rs

Naziv originala:
Richard Osman
THE LAST DEVIL TO DIE

Copyright © Richard Osman, 2023

All rights reserved.

Translation Copyright © 2024 za srpsko izdanje Vulkan izdavaštvo

ISBN 978-86-10-05302-9

Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u potpunosti je u skladu sa svim važećim propisima Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

**RIČARD
OZMAN**

KO umire
POSLEDNJI

Preveo Mirko Bižić

VULKAN
IZDAVAŠTVO

Beograd, 2024.

*Za Freda i Džesi Rajt, s ljubavlju i zahvalnošću.
Vi ćete uvek biti početak moje priče.*

Četvrtak, 27. decembar, jedanaest sati uveče

Kuldeš Šarma nadao se da je na pravom mestu. Parkirao se na kraju makadamskog puta, sa svih strana opasanog drvećem, sablasnog u tami.

Konačno je doneo odluku, negde oko četiri sata ovog popodneva, dok je sedeo u zadnjoj prostoriji iza svoje radnje. Kutija je bila na stolu ispred njega, a na radiju je svirala pesma „Imela i vino“.

Obavio je dva telefonska poziva, i sada je bio ovde.

Isključio je farove i sedeo u potpunom mraku.

Ovo je bilo đavolski rizično, bez ikakve sumnje. Ali on je imao skoro osamdeset godina, pa kada bi to bilo bolje da preuzme taj rizik? Šta je bilo najgore što je moglo da se dogodi? Da ga pronađu i ubiju?

Svakako će uraditi i jedno i drugo, ali da li će to biti toliko loše?

Kuldeš je pomislio na svog prijatelja Stivena. Kako on sada izgleda. Koliko je izgubljen, koliko tih, koliko umanjen. Da li je to i njegova budućnost? Kako su se samo zabavljali, svi zajedno. Kakvu su buku podizali.

Svet se za Kuldeša pretvarao u šapat. Njegove žene više nije bilo, prijatelji su odustajali i nestajali. Nedostajala mu je galama života.

A onda je došao čovek sa kutijom.

Negde u daljini, kroz drveće je poigravala slabašna aura svetlosti. U hladnoj tišini čula se buka motora. Počinjao je da pada sneg, i on se nadao da vožnja nazad do Brajtona neće biti neizvodljiva.

Zrak svetlosti prešao je preko zadnjeg prozora njegovog automobila kada se drugo vozilo približilo.

Bum-bum-bum. To je bilo samo njegovo staro srce. Skoro da je zaboravio da ono postoji.

Kuldeš nije imao kutiju kod sebe. Ipak, bila je na prilično bezbednom mestu, a to će za sada omogućiti bezbednost i za njega. To je njegovo osiguranje. I dalje je morao da malo dobije na vremenu. A ako to bude mogao, onda, pa...

Farovi dolazećih kola blesnuli su u njegovim retrovizorima i zatim se isključili. Točkovi su zakrckali pri zaustavljanju, motor je utihnuo i svuda je ponovo zavladała samo tišina i tama.

Onda, to je to. Da li da izađe iz auta? Čuo je kako se vrata drugog automobila zatvaraju, i koraci su počeli da se približavaju.

Sneg je sada padao jače. Koliko će ovo da traje? Moraće da objasni za kutiju, razume se. Malo umirivanja, ali onda će, nadao se, krenuti svojim putem pre nego što se sneg pretvori u led. Putevi će biti smrtonosno opasni. Pitao se da li...

Kuldeš Šarma je video blesak iz pištolja, ali bio je mrtav pre nego što je mogao da čuje pucanj.

Prvi deo

PA ŠTA ONDA ČEKATE?

Sreda, 26. decembar, negde u vreme ručka

„Nekada sam bio oženjen ženom iz Svonzija“, rekao je Mervin Kolins. „Riđokosa, i tako to.“

„Shvatam“, odgovorila je Elizabet. „Zvuči kao da se u tome krije neka dobra priča?“

„Priča?“ Mervin je odmahnuo glavom. „Ne, rastali smo se. Znete kakve su žene.“

„Znamo kakve su, Mervine“, uključila se Džoj, zasecajući u jorkširski puding. „Znamo.“

Tišina. Elizabet je primetila da to nije prva tišina u toku ovog obroka. Bio je drugi dan Božića i cela ekipa, uz dodatak Mervina, bila je u restoranu u Kupers Čejisu. Svi su nosili šarene papirne krune koje je Džoj donela zajedno sa prskalicama. Džojšina kruna je bila prevelika i pretela je da se svakog trenutka pretvori u povez na očima. Ronova je bila premala, i ružičasti krep-papir zatezao mu se na slepoočnicama.

„Jesi li siguran da ne mogu da te namamim da popiješ gutljaj vina, Mervine?“ pitala je Elizabet.

„Alkohol u vreme ručka? Ne“, rekao je Mervin.

Članovi ekipe proveli su Božić odvojeno. Bio je to težak dan za Elizabet, morala je to da prizna. Nadala se da bi taj dan mogao nešto da pokrene, da donese njenom suprugu Stivenu nalet životne energije, neku bistrinu, da bi uspomene na ranije Božiće mogle da ga podstaknu. Ali ne. Božić je za Stivena sada bio kao bilo koji drugi dan. Prazna stranica na kraju stare knjige. Zadrhtala je pomislivši na godinu pred sobom.

Dogovorili su se da se svi nađu na ručku u restoranu na drugi dan Božića. U posljednjem minutu Džojse je pitala da li bi bilo pristojno da pozove Mervina da im se pridruži. On je bio u Kupers Čejsu već nekoliko meseci i do sada mu je bilo teško da stekne prijatelje.

„Potpuno je sam za Božić“, objasnila je Džojse, i svi su se složili da bi trebalo da ga pozovu. „Lep gest“, rekao je tada Ron, a Ibrahim je dodao da je, ako ima ikakve suštine u Kupers Čejsu, ona u tome da se osigura da se niko ne oseća usamljeno za Božić.

Elizabet je sa svoje strane pozdravila Džojsinu velikodušnost, primjećujući istovremeno da Mervin u određenim aspektima ima onu vrstu naočitog izgleda koji je tako često ostavljao Džojse bespomoćnom. Velška grubost njegovog glasa, tamne obrve, brkovi i ta kosa srebrnaste boje. Elizabet je sve bolje razumevala kakav je to Džojsin tip muškarca, a on je izgleda obuhvatao „svakoga ko je prihvatljivo zgodan“.

„Izgleda kao zlikovac iz neke sapunice“, glasila je Ronova ocena, a Elizabet je sa zadovoljstvom prihvatila njegovo mišljenje o ovom pitanju.

Do sada su pokušali da razgovaraju sa Mervinom o politici („nije moja oblast“), televiziji („to me ne zanima“) i braku („Nekada sam bio oženjen ženom iz Svonzija“, itd.).

Stigla je Mervinova hrana. Odbio je ćurku, i u kuhinji su pristali da mu umesto toga sprema škampe sa kuvanim krompirom.

„Ljubitelj škampa, vidim“, primetio je Ron, pokazujući na Mervinov tanjir. Elizabet mu je morala priznati da je pokušavao da pokrene stvari.

„Sredom jedem škampe“, složio se Mervin.

„Zar je danas sreda?“, upitala se Džojse. „Uvek izgubim računicu oko Božića: nikada ne znam koji je dan.“

„Sreda je“, potvrdio je Mervin. „Sreda, 26. decembar.“

„Jesi li znao da su 'škampi' množina?“, oglasio se Ibrahim, sa pomodno nakrivljenom papirnom krunom na glavi. „Svaki pojedinačni je 'škamp'.“

„Znao sam to, da“, odgovorio je Mervin.

Elizabet je tokom godina lomila i tvrde orahe od Mervina. Jednom je morala da ispituje sovjetskog generala koji nije izgovorio ni jednu

jedinu reč za više od tri meseca zatočeništva, a u roku od sat vremena pevao je pesme Noela Kauarda sa njom. Džajs je sada već nekoliko nedelja obrađivala Mervina, od kraja slučaja Betani Vejts. Do sada je iz njega izvukla da je bio direktor škole, da je bio oženjen, da mu je ovo sada treći pas kog ima i da voli Eltona Džona, ali to sve zajedno nije bilo baš mnogo.

Elizabet je odlučila da preuzme kontrolu nad razgovorom. Ponekad pacijenta moraš šokom da povratiš u život.

„Pa, ako ostavimo po strani našu tajanstvenu prijateljicu iz Svonzija, Mervine, kako stoji tvoj ljubavni život?“

„Ja imam svoju dragu“, odgovorio je Mervin.

Elizabet je videla kako Džajs krajnje suptilno podiže obrvu.

„Dobro za tebe“, rekao je Ron. „Kako se zove?“

„Tatjana“, odgovorio je Mervin.

„Divno ime“, primetila je Džajs. „Mislim da ipak sada prvi put čujem za nju.“

„Gde ona provodi božićne praznike?“, upitao je Ron.

„U Litvaniji.“

„Dragulj Baltika“, napomenuo je Ibrahim.

„Nisam sigurna da smo je videli u Kupers Čejisu. Jesmo li?“, pitala je Elizabet. „Otkad si se doselio?“

„Oduzeli su joj pasoš“, rekao je Mervin.

„Zaboga“, začudila se Elizabet. „To zvuči baš nezgodno. Ko joj ga oduzeo?“

„Vlasti.“

„To otprilike i liči na njih.“ Ron je odmahnuo glavom. „Proklete vlasti.“

„Mora da ti strašno nedostaje“, ubacio se Ibrahim. „Kada si je poslednji put video?“

„Nismo se sreli, još“, objasnio je Mervin, stružući tartar sos sa škampa.

„Niste se sreli?“, upitala je Džajs. „To deluje pomalo neobično?“

„Samo nismo imali sreće. Njen let je otkazan, zatim su joj ukrali neki novac, a sada i to sa pasošem. Prava ljubav nikada ne teče glatko i lako.“

„Istina je“, složila se Elizabet. „Nikada i nije tako tekla.“

„Ali, kada joj vrate pasoš, doći će ovamo?“, pretpostavio je Ron.

„Takav je plan“, rekao je Mervin. „Sve je pod kontrolom. Poslao sam njenom bratu nešto novca.“

Svi iz ekipe klimnuli su glavom i z gledali se dok je Mervin jeo svoje škampe.

„Čisto onako uzgred, Mervine.“ Elizabet je malčice namestila svoju papirnu krunu. „Koliko si mu poslao? Njenom bratu?“

„Pet hiljada. Ukupno. U Litvaniji vlada strašna korupcija. Svako podmićuje svakoga.“

„Nisam znala za to“, rekla je Elizabet. „Meni je bilo veoma prijatno u Litvaniji. Jadna Tatjana. A novac koji su joj ukrali? Da li si i njega ti poslao?“

Mervin je klimnuo glavom. „Poslao sam, a carinici su ga maznuli.“

Elizabet je nasula čaše svojim prijateljima. „Pa, jedva čekamo da je upoznamo.“

„Veoma to želimo“, složio se Ibrahim.

„Mada, pitam se, Mervine“, nastavila je Elizabet, „možda bi mogao da mi javiš kada se sledeći put javi da traži novac? Imam neke kontakte i možda bih mogla da pomognem.“

„Stvarno?“

„Najstvarnije“, odgovorila je Elizabet. „Prepusti to meni. Pre nego što te ponovo potera maler.“

„Hvala ti. Ona mi mnogo znači. Prošlo je mnogo vremena otkad mi je iko poklanjao bilo kakvu pažnju.“

„Iako sam ti ja ispekla mnogo kolača u proteklih nekoliko nedelja“, naglasila je Džoj. s.

„Znam, znam“, rekao je Mervin. „Ali mislio sam na romantičnu pažnju.“

„Moja greška“, odgovorila je Džoj, a Ron je otpio gutljaj vina da priguši smeh.

Mervin je bio neobičan gost, ali Elizabet je u poslednje vreme učila da pluta na plimama života.

Punjena ćurka, baloni i ukrasne trake, prskalice i smešne kapice. Flaša dobrog crnog vina i muzika za koju je Elizabet pretpostavila da su božićne pop pesme u pozadini. Prijateljstvo i Džojsovo neuspešno flertovanje sa Velšaninom koji je izgleda bio žrtva prilično ozbiljne međunarodne prevare. Elizabet je mogla da se seti i gorih načina na koje je mogla da provede praznike.

„Pa, srećan vam svima drugi dan Božića.“ Ron je podigao čašu.

Svi su se pridružili zdravici.

„I srećna ti sreda, 26. decembar, Mervine“, dodao je Ibrahim.

2

Mič Maksvel obično bi bio hiljadu kilometara daleko kada se roba istovarivala. Čemu da preuzima rizik da bude u magacinu kada je tu droga? Ali, iz očiglednih razloga, ovo nije bila obična isporuka. A s obzirom na trenutne okolnosti u kojima se nalazio, što manje ljudi zna, to bolje. Prestajao je da dobuje prstima po stolu, samo da bi grizao nokte. Nije bio naviknut da bude nervozan.

Uz to je bio drugi dan Božića, i Mič nije želeo da bude kod kuće. Zaista je morao da bude napolju. Deca su se igrala na spratu, a on i njegov tast potukli su se zbog svađe o tome gde su ranije videli jednog od glumaca u „Pozovite babicu: Božićni specijal“. Njegov tast je sada bio u Bolnici Hemel Hempsted, sa slomljenom vilicom. I njegova žena i tašta krivile su Miča, iz razloga koje on nije mogao da razume, pa je pomislio da bi oprez mogao da bude bolji od hrabrosti i vožnja od sto pedeset kilometara do Istočnog Saseksa da lično nadgleda situaciju pokazala se kao vrlo zgodan izgovor.

Mič je došao da se postara da jedna obična kutija sa heroinom vrednim sto hiljada dolara bude istovarena sa kamiona koji je došao pravo sa trajekta. Nije to bilo mnogo para, ali stvar nije bila u tome.

Isporuka je prošla kroz carinu. *U tome* jeste bila stvar.

Magacin se nalazio u industrijskom postrojenju, nasumično podignutom na staroj farmi na nekih deset kilometara od Južne obale. Ovdje su pre stotinu godina verovatno bile štale i ambari, kukuruz i ječam i detelina, čuo se topot konjskih kopita, a sada su na njihovom mestu bila skladišta od zardalog gvođenog lima, stari *volvo* i napukli prozori. Stare krckave kosti Britanije.

Visoka metalna ograda okruživala je čitav kompleks da sitne lopove zadrži napolju, dok su sa unutrašnje strane pravi zlikovci obavljali svoj posao. Na Mičovom magacinu bila je aluminijumska tabla sa natpisom SASEKS LOGISTIČKI SISTEMI. Pored njega, u susednom hangaru punom odjeka, bila je firma SAOBRAĆAJNA REŠENJA ZA BUDUĆNOST, paravan za ukradene skupe automobile. Sa leve strane nalazila se montažna zgrada bez table na vratima, u vlasništvu žene koju Mič još nije upoznao, ali je izgleda pravila sintetičke droge i lažne pasoše. U najdaljem uglu na placu nalazila se vinarija i skladište firme BREMBER – NAJKVALITETNIJE ENGLESKO PENUŠAVO VINO, za koju je Mič nedavno otkrio da je zapravo prava firma. Brat i sestra koji drže firmu nisu mogli da budu prijatniji, i za Božić su svima poklonili po sanduk svog vina. Bilo je bolje od šampanjca, i u velikoj meri je dovelo do pesničenja sa njegovim tastom.

Mič nije mogao da pretpostavi da li su brat i sestra iz *Brember penušavog vina* sumnjali da su oni jedina zakonita firma u celom kompleksu, ali su ga jednom svakako videli kako kupuje samostrel od *Saobraćajnih rešenja za budućnost* i nisu ni trepnuli, što je značilo da su dovoljno razumni. Mič je nagađao da na engleskom penušavcu može da se zaradi dobar novac, i razmišljao je da uloži u njega. Na kraju se nije upustio u to, jer je na heroinu takođe moglo dobro da se zaradi, a ponekad treba da se držiš onoga što znaš. Međutim, sada je počeo da iznova razmatra takvo gledište, dok su njegovi problemi počinjali da se nagomilavaju.

Vrata magacina bila su zatvorena, a crna vrata kamiona otvorena. Dvojica ljudi – pa, zapravo čovek i dečak – istovarali su saksije za cveće. Minimum osoblja. Opet, zbog trenutne situacije, Mič je već morao da im kaže da budu pažljivi. Naravno, mala kutija sakrivena duboko između paleta bila je najvažnija roba, ali to nije značilo da ne mogu da zarade i neku kintu od saksija. Mič ih je prodavao garden centrima širom jugoistoka zemlje, što je bio lep i zakonit posao. A niko neće da plati za napuklu saksiju.

Heroin je bio u maloj kutiji od terakote, napravljenoj tako da izgleda staro, kao izandali komad baštenskog otpada, za slučaj da neko bude njuškao po tovaru robe. Dosadni ukras. To je bio njihov redovni trik. Negde na nekoj farmi u Helmandu, heroin je stavljen u kutiju, i kutija je čvrsto zatvorena. Neko iz Mičeve organizacije – Leni je izvuкао najkraću slamku – bio je u Avganistanu da nadgleda, da se uveri kako je heroin čist i kako niko ne pokušava da ih izradi. Keramička kutija je zatim pod Lenijevim nadzorom stigla do Moldavije, do gradića u kome znaju da gledaju svoja posla, i tamo je pažljivo sakrivena između stotina saksija, a čovek po imenu Gari, sa zatvorskim dosijeom i bez mnogo toga što može da izgubi, prevezao ju je preko cele Evrope.

Mič je sedeo u kancelariji, u improvizovanom visokom prizemlju na kraju skladišta, i češao se po tetovaži „Bog voli one koji pokušavaju“ koju je imao na ruci. Everton je gubio 2 : 0 od Mančester Sitija, što je bilo neizbežno ali svejedno iritirajuće. Neko je jednom pozvao Miča da se pridruži konzorcijumu za kupovinu fudbalskog kluba Everton. Bio je u iskušenju da poseduje deo kluba iz svojih dečačkih dana, što mu je celog života bila strast, ali što je Mič više proučavao fudbalski biznis, ponovo je sve više mislio da verovatno treba da se drži heroina.

Mič je dobio SMS od svoje žene Keli.

Tata je izašao iz bolnice. Kaže da će te ubiti.

Ovo bi za neke bila stilska figura u govoru, ali Mičev tast je bio šef jedne od najvećih bandi u Mančesteru, i jednom je kupio Miču

policijski tejzer kao božićni poklon. Tako da si sa njim morao da budeš oprezan. Ali zar svi ne moraju da budu oprezni sa porodicama svojih žena? Mič je bio siguran da će sve biti u redu – njegov brak sa Keli bio je sklopljen u duhu da ljubav sve pobeđuje, oni su bili Romeo i Julija koji su ujedinili Liverpool i Mančester. Mič je uzvratilo supruzi na poruku.

Reci mu da ću mu kupiti rendž rover.

Čulo se šuplje kucanje na tankim vratima kancelarije i ušao je njegov zamenik, Dom Holt.

„Sve je u redu“, rekao je Dom. „Saksije su istovarene, a kutija je na sigurnom.“

„Hvala, Dome.“

„Hoćeš li da je vidiš? Ružna stvarčica.“

„Ne, hvala, družo“, odgovorio je Mič. „Ovo je najbliže što ikada želim da tome priđem.“

„Poslaću ti sliku. Samo da vidiš.“

„Kada će biti poslata?“ Mič je bio svestan da još nisu na sigurnom. Ali njegova velika briga bila je carina. Svakako je sada sve bilo bezbedno? Šta bi još moglo da krene po zlu?

„U devet ujutro“, rekao je Dom. „Radnja se otvara u deset. Poslaću momka tamo sa robom.“

„Odlično“, pohvalio ga je Mič. „Kuda ide? U Brajton?“

Dom je klimnuo glavom. „U antikvarnicu. Tip se zove Kuldeš Šarma. Nije naš uobičajeni saradnik, ali to je jedina radnja koju smo zatekli otvorenu. Ne bi trebalo da bude problema.“

Mančester Siti je postigao i treći gol, i Mič se trznuo. Isključio je svoj *ajped* – nije bilo potrebe da se dodatno muči.

„Prepuštam to tebi. Bolje je da krenem kući“, rekao je Mič. „Da li bi tvoj momak mogao da mazne *rendž rover* parkiran ispred skladišta penušavog vina i odveze ga do Hertfordšira za mene?“

„Nema problema, šefe. Njemu je petnaest godina, ali te stvari se same voze. Ja mogu lično da isporučim kutiju.“

Mič je otišao iz skladišta kroz požarni izlaz. Nije ga video niko osim Doma i njegovog dečaka, a on i Dom su zajedno išli u školu, u stvari bili su zajedno izbačeni iz nje, tako da u tome nije bilo razloga za brigu.

Dom se preselio na Južnu obalu pre deset godina, nakon što je potpalio pogrešno skladište, i vodio je svu logistiku iz Njuhejvena. To je bilo veoma praktično. Ovde dole su škole takođe bile dobre, tako da je Dom bio zadovoljan. Njegov sin je upravo postao član Kraljevskog baleta. Sve je išlo dobro. Do pre nekoliko meseci. Ali to su prevazišli. Samo ako ništa ne krene naopačke sa ovim sada. A zasad je sve bilo u redu.

Mič je promrdao ramena, spremajući se za putovanje do kuće. Njegov tast neće biti srećan, ali popiće po kriglu piva i gledati „Paklene ulice“, i sve će biti u redu. Možda će dobiti šljivu ispod oka zbog problema koji je izazvao – morao je da čoveka pusti da ga udari posle onoga što je uradio – ali trebalo bi da ga *rendž rover* umiri.

Jedna mala kutija, sto hiljada zarade. Dobar posao za drugi dan Božića.

Ono što će se dešavati prekosutra nije se ticalo Miča. Njegov posao je bio da dopremi kutiju iz Avganistana do male antikvarnice u Brajtonu. Čim je neko preuzme, Mičov posao je završen. Muškarac, ili možda žena, ko bi mogao da zna, ući će u radnju sutra ujutro, kupiti kutiju i izaći. Njen sadržaj će biti proveren, a isplata će odmah stići na Mičov račun.

A što je još važnije, on će znati da je njegova organizacija ponovo bezbedna. Bilo je to nekoliko stvarno teških meseci. Zaplene u lukama, hapšenja vozača, hapšenja kurira. Zbog toga je u vezi sa ovim bio toliko tih, razgovarao je samo sa ljudima kojima može da veruje. Ispipavao je teren.

Nadao se da od sutra više nikada neće morati da misli o ružnoj kutiji od terakote. Da će jednostavno moći da naplati svoje pare i pređe na sledeći posao.

Da je Mič pogledao nalevo preko puta dok je izlazio sa parkinga firme, video bi dostavljača na motociklu parkiranom na proširenju puta. A tada bi mu možda palo na pamet da je to neobično mesto i

neobično vreme u neuobičajen dan da neko tu bude parkiran. Ali Mič nije video tog čoveka, tako da mu ta misao nije pala na pamet, i bezbrižno se povezao kući.

Motociklista je ostao na svom mestu.

3

DŽOJS

Zdravo opet!

Juče nisam pisala svoj dnevnik jer je bio Božić, i sve me je sustiglo. Baš me je sustiglo, zar ne? Likeri, pite s mesom i televizija. U stanu je bilo malo više vruće, po Džoaninom mišljenju, a onda kada sam preduzela nešto u vezi sa tim, prehladno. Džoana u celom stanu ima podno grejanje, i ne ustručava se da me podseti na to.

Ukrasi su svuda oko mene, što me tera na osmeh. Crveni, srebrni i zlatni, svetlucaju pod sijalicama, a na zidovima su razglednice i čestitke od prijatelja, starih i novih. Na vrhu moje jelke (nije prava, ali nemojte nikome da kažete, kupljena je u *Džonu Luisu*, ali iskreno rečeno ne biste primetili nikakvu razliku) nalazi se anđeo kog je Džoana napravila u osnovnoj školi. Od kartona iz rolne toalet-papira, malo aluminijumske folije i čipke, sa licem nacrtanim na drvenoj kašici. Na vrhu jelke je sada već četrdeset i nešto godina. Pola života!

Prvih četiri ili pet godina Džoana je bila toliko ponosna i uzbuđena što vidi svog anđela na vrhu jelke, a onda je nelagoda dve-tri godine narastala, što je vodilo do, rekla bih, trideset godina otvorenog neprijateljstva prema jadnom anđelu. Ipak, poslednjih nekoliko godina primetila sam da je došlo do ublažavanja tog neprijateljstva, a ove godine vratila sam se u sobu sa jafa keksom na tanjiru i zatekla Džoanu kako dodiruje anđela sa suzama u uglovima očiju.

Što me je iznenadilo, ali opet, pretpostavljam da je on tu bio skoro celog njenog života.